

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la modificarea unor acte normative

(executarea unor Hotărâri ale Curții Constituționale și perfecționarea mecanismului de executare benevolă a documentelor executorii)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 241 alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul în care instanța judecătorească dispune executarea imediată a hotărârii, în cuprinsul dispozitivului se stabilește un termen rezonabil pentru executare benevolă prevăzut la art. 256 alin. (1¹). Dacă a respins pretențiile reclamantului, instanța dispune prin hotărâre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.”.

2. Articolul 255 va avea următorul cuprins:

„Articolul 255. Executarea hotărârii

Hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă, cu excepția hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 256. După expirarea termenului prevăzut de prezentul articol sau a termenului stabilit în conformitate cu prevederile art. 256 alin. (1¹), creditorul poate solicita executarea silită, în condițiile Codului de executare.”.

3. Articolul 256 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Instanța care a pronunțat ordonanța sau hotărârea judecătorească prevăzută la alin. (1) stabilește în cuprinsul dispozitivului un termen rezonabil, care nu poate depăși 15 zile de la pronunțarea ordonanței sau hotărârii judecătorești, pentru executarea benevolă de către pârât a obligației sale.”.

4. La articolul 267, litera e¹) se abrogă.

5. La articolul 353, alineatul (1), teza a doua, cuvintele „care nu se supune niciunei căi de atac” se exclud.

6. La articolul 459 alineatul (4) textul „refuză acceptarea cererii conform art. 169 alin. (1) lit. a) sau încetează procesul conform art. 265 lit. a) ” se substituie cu textul „restituie cererea sau, după caz, scoate cererea de pe rol”.

7. La articolul 462:

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic civil sau comercial cu element de extraneitate, prin încheierea unui acord de alegere a forului, părțile pot schimba competența soluționării litigiului prin investirea cu competență jurisdicțională a unei instanțe sau a mai multor instanțe specifice ale unui stat ori a mai multor state. În cazul acordurilor de alegere exclusivă a forului, părțile pot opta și pentru încheierea acestora în conformitate cu prevederile Convenției privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005.”;

la alineatul (1¹) cuvântul „exclusivă” se exclude;

la alineatul (2), textul „specificate la art. 40” se substituie cu textul „specificate la art. 40 alin. (1)-(5) și alin. (7)”.

8. La articolul 463:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 463.** Incidente cu privire la competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în procese cu elemente de extraneitate”;

la alineatul (2):

dispozitivul normei va avea următorul cuprins:

„(2) Instanța judecătorească din Republica Moldova restituie cererea sau, după caz, scoate cererea de pe rol dacă constată existența unui acord de alegere a forului, prin care este investită cu competență jurisdicțională o instanță sau mai multe instanțe specifice ale unui stat ori a mai multor state, într-un mod care exclude competența jurisdicțională a instanței judecătorești din Republica Moldova, cu excepția cazurilor în care:”;

la literele a)-d) cuvântul „exclusivă” se exclude.

Art. II – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443 din 24 decembrie 2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Cartea întâi, titlul I se introduce capitolul I¹ cu următorul conținut:

„**Capitolul I¹. Executarea benevolă a documentelor executorii**

Articolul 9¹. Executarea benevolă

(1) Executarea benevolă reprezintă posibilitatea debitorului de a executa voluntar documentul executoriu înainte de a trece la executarea silită. Termenul pentru executarea benevolă este stabilit de lege sau de instanța de judecată.

(2) În cazul în care debitorul nu execută benevol obligația sa în termenul stabilit de lege sau de instanța de judecată, aceasta poate fi impusă prin executare silită, proces care demarează odată cu sesizarea executorului judecătoresc.

(3) La depunerea documentului executoriu spre executare silită, creditorul trebuie să prezinte declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor. În cazul în care documentul executoriu vizează o obligație în privința căreia legea sau instanța nu stabilește un termen pentru executarea benevolă a acesteia, creditorul trebuie să prezinte suplimentar dovada somației adresate debitorului prin care i s-a acordat un termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu și, după caz, dovada înmânării sau recepționării somației respective de către debitor.

(4) Prin derogare de la alin. (1)-(3) și art. 9², pentru executarea silită a documentelor executorii eliberate în conformitate cu procedura prevăzută la art. 43 alin. (3)-(8) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, nu este necesară o somare suplimentară a debitorului.

(5) Documentele executorii emise de instanța de judecată, prin care se dispun măsuri de asigurare a acțiunii sau a probelor, prevăzute la art. 27, se execută imediat, fără aplicarea termenului de executare benevolă.

Articolul 9². Acordarea termenului pentru executarea benevolă

(1) Înainte de a iniția procedura de executare silită a unei obligații în privința căreia legea sau instanța nu stabilește un termen pentru executarea benevolă a acesteia, creditorul are obligația de a soma debitorul în legătură cu executarea benevolă a documentului executoriu, acordându-i un termen de cel puțin 15 zile și avertizându-l că după expirarea acestui termen este posibilă intentarea procedurii de executare silită.

(2) Nu este necesară somarea debitorului în conformitate cu prevederea alin. (1) în cazul existenței unor reglementări speciale cu privire la termenul de executare benevolă a unor categorii de documente executorii.

(3) Somarea debitorului se efectuează în formă scrisă prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, conform serviciului de comunicare a actelor prevăzut la art. 28.

(4) În cazul în care înmânarea somației debitorului nu a fost posibilă, aceasta va fi comunicată prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești. Cheltuielile suportate de creditor pentru publicarea somației în Monitorul Oficial al Republicii

Moldova, sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești sunt suportate de către debitorul procedurii de executare. În cazul dat, dispozițiile art. 9⁴ se aplică în mod corespunzător.

(5) Pentru obligațiile de plată către bugetul public național somarea debitorului se efectuează prin afișarea pe pagina web oficială a organului emitent a anunțului în care se menționează că a fost emis documentul executoriu pe numele debitorului. În cazul lipsei paginii web oficială a organului emitent, anunțul corespunzător se publică pe pagina web oficială a Serviciului Fiscal de Stat. Somația se consideră comunicată după expirarea a 15 zile de la data publicării anunțului.

Articolul 9³. Începerea termenului pentru executarea benevolă

Termenul pentru executarea benevolă începe să curgă din ziua în care:

- a) debitorul recepționează somația prezentată de către creditor în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (1);
- b) somația este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau pe pagina web oficială a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, în cazurile prevăzute la art. 9² alin. (4);
- c) a fost pronunțată hotărârea judecătorească, în cazurile prevăzute la art. 256 din Codul de procedură civilă;
- d) din ziua rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în cazul prevăzut la art. 255 din Codul de procedură civilă.

Articolul 9⁴. Consemnarea stingerii obligației

Debitorul care execută benevol obligația, fie personal, fie prin intermediul unei persoane terțe de încredere, are dreptul de a primi chitanță sau o declarație scrisă privind stingerea obligației și, după caz, titlul original sau efectuarea unei mențiuni pe titlul original al creditorului privind stingerea obligației. Dispozițiile art. 967 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.”.

2. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Prezentarea documentului executoriu spre executare

(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare silită de creditor, doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit.

(2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin de:

- a) urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat;
- b) urmărirea sumelor încasate din contul statului, din contul întreprinderilor de stat și al celor municipale, al societăților comerciale cu capital majoritar de stat;

c) repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești;

d) repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești;

e) restabilirea la locul de muncă și de încasarea salariului mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă;

f) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege;

g) recunoașterea hotărârilor judecătorești străine pe teritoriul Republicii Moldova emise în cazurile prevăzute la lit. a)-f).

(3) Titlul executoriu se prezintă din oficiu spre executare în cazurile prevăzute la alin. (2) doar dacă debitorul nu a prezentat instanței dovada executării benevole a obligației în termenul stabilit de lege sau de instanță. În acest caz, dovada executării benevole a obligației de către debitor se anexează la dosarul cauzei.

(4) În cazurile enumerate la alin. (2), instanța de judecată expediază documentele executorii conform competenței teritoriale prevăzută la art. 30 alin. (3) și (4) și informează părțile despre prezentarea acestora spre executare. Acest fapt nu limitează creditorii în exercitarea dreptului prevăzut la art.60 alin. (3).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (2), creditorul este în drept să aleagă un alt executor judecătoresc, conform procedurii stabilite la art.32.

(6) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art. 13 alin. (4), procedura de executare continuă, actele anterioare avînd efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executoriu, iar dacă contravin, măsurile de asigurare a executării documentului executoriu vor fi ajustate.

(7) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014.”.

3. Se completează cu articolul 15¹:

„**Articolul 15¹.** Prezentarea documentului executoriu privind urmărirea plăților periodice spre executare

(1) În cazul documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice, dacă debitorul nu își onorează obligația de plată până la data scadenței a fiecărei plăți, creditorul poate transmite titlul executoriu pentru executare silită la expirarea unui termen de 5 zile de la scadență, însoțit de declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor.

(2) În cazul documentelor executorii prevăzute la alin. (1) procedura de executare silită se intentează pentru recuperarea sumelor restante, care sunt scadente la data intentării procedurii de executare silite.

(3) Procedura de executare silită intentată în conformitate cu alin. (2) poate fi încetată, dacă debitorul își onorează suplimentar trei plăți periodice scadente calculate de la data la care debitorul și-a onorat obligațiile restante și cele ajunse la scadență în cadrul procedurii de executare silită. În acest caz, documentul executoriu se restituie către creditor conform art. 86.

(4) Creditorul poate să inițieze o nouă procedură de executare silită, în condițiile alin. (1), dacă debitorul nu își onorează ulterior o altă obligație de plată scadentă.”.

4. La articolul 16:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în conformitate cu prevederile stabilite în Capitolul VI din Cartea a treia din Codul administrativ.”.

5. La articolul 30:

alineatul (3) textul „lit. c),” se substituie cu textul „lit. b),”;

alinatul (4) textul „lit. c)” se substituie cu textul „lit. b)”.

6. La articolul 38 alineatul (4), litera f) se abrogă.

7. Articolul 60 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 60.** Intentarea procedurii de executare

(1) Procedura de executare se inițiază la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, odată cu prezentarea documentului executoriu spre executare și doar dacă debitorul nu a executat benevol documentul executoriu în interiorul termenului stabilit.

(2) În cazul în care debitorul nu își îndeplinește obligațiile garantate prin intermediul unui drept de ipotecă ce derivă dintr-un contract investit cu formulă executorie, creditorul ipotecar are dreptul să solicite executarea silită a dreptului de ipotecă, cu prezentarea următoarelor documente:

a) originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie sau, după caz duplicatul acestuia din arhiva notarului, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a executa dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar;

b) copia contractului de bază, executarea obligațiilor căruia este garantată prin intermediul contractului de ipotecă prevăzut la lit. a), care atestă faptul că creanța garantată a devenit exigibilă;

c) extrasele de evidență financiară care confirmă datoria debitorului la data expirării termenului indicat în somație;

d) declarația pe propria răspundere a creditorului că nu există litigii în curs referitoare la contractul de ipotecă și că creanța este exigibilă.

(3) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținând cont de prevederile art. 30.

(4) În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc.

(5) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, pentru unul din temeiurile prevăzute la art. 61 alin. (1), în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.”.

8. La articolul 61 alineatul (1):

În textul dispoziției, cuvintele „poate refuza” se substituie cu cuvântul „refuză”;

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) creditorul nu a prezentat declarația pe propria răspundere privind neexecutarea creanței de către debitor, după caz, împreună cu dovada somației adresate debitorului privind acordarea unui termen pentru executarea benevolă a documentului executoriu.”.

9. Articolul 73 se abrogă.

10. La articolul 86 alineatul (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) debitorul și-a onorat obligațiile de plată a sumelor restante în conformitate cu art. 15¹ alin. (3).”.

11. La articolul 161, la alineatul (1), propoziția a doua se exclude.

12. La articolul 162:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Actul de executare întocmit de executorul judecătoresc sau acțiunile /inacțiunile acestuia pot fi contestate de participanții la procedura de executare și de terți în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuiau să afle despre acestea dacă legea nu prevede altfel.”;

la alineatul (2), propoziția a doua se exclude.

Art. III – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică documentelor executorii eliberate după data intrării în vigoare a acesteia, cu excepția prevederii de la art. II pct. 6 care se aplică inclusiv documentelor executorii privind urmărirea plăților periodice eliberate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, unde pe marginea acestora au fost intentate proceduri de executare, fără ca executorul judecătoresc să întreprindă acțiuni de punere în executare silită a documentului executoriu.

Președintele Parlamentului

